

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 12 juli 2011

om Rumäniens nationella reformprogram 2011 och om avgivande av rådets yttrande om Rumäniens uppdaterade konvergensprogram för 2011–2014

(2011/C 216/03)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken ⁽¹⁾, särskilt artikel 9.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

efter samråd med ekonomiska och finansiella kommittén, och

av följande skäl:

- (1) Den 6 maj 2009 antog rådet beslut 2009/459/EG ⁽²⁾ om att ge Rumänien ett medelfristigt ekonomiskt stöd för en period av tre år enligt artikel 143 i fördraget. I det åtföljande samförståndsavtal som undertecknades den 23 juni 2009 och dess successiva tillägg fastställs de villkor för den ekonomiska politiken som låg till grund för utbetalningen av det ekonomiska stödet. Beslut 2009/459/EG ändrades den 16 mars 2010 genom beslut 2010/183/EU ⁽³⁾. Till följd av att Rumänien genomfört programmet framgångsrikt och med beaktande av att det krävs en smärre anpassning avseende det offentliga underskottet på grund av bestående strukturella svagheter på Rumäniens produkt- och arbetsmarknader som gör landet känsligt för internationella prischocker antog rådet den 12 maj 2011 beslut 2011/288/EU ⁽⁴⁾ om tillhandahållande av förebyggande medelfristigt finansiellt EU-stöd till Rumänien enligt artikel 143 i fördraget. Samförståndsavtalet undertecknades den 29 juni 2011.
- (2) Den 26 mars 2010 antog Europeiska rådet kommissionens förslag till en ny strategi för sysselsättning och till-

växt – Europa 2020. Strategin bygger på en utökad samordning av den ekonomiska politiken med inriktning på ett antal nyckelområden där åtgärder behövs för att stimulera Europas potential för hållbar tillväxt och konkurrenskraft.

- (3) Rådet antog den 13 juli 2010 en rekommendation om de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik (2010–2014) och den 21 oktober 2010 ett beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik ⁽⁵⁾, vilka tillsammans utgör de integrerade riktlinjerna. Medlemsstaterna uppmanades att beakta de integrerade riktlinjerna i sin nationella ekonomiska politik och sysselsättningspolitik.
- (4) Den 12 januari 2011 antog kommissionen den första årliga tillväxtöversikten, som markerar inledningen av en ny planeringscykel för den ekonomiska styrningen i EU och den första europeiska planeringsterminen av integrerad förhandssamordning av den ekonomiska politiken, vilken är förankrad i Europa 2020-strategin.
- (5) Den 25 mars 2011 godkände Europeiska rådet prioriteringarna för konsolidering av de offentliga finanserna och strukturreformer (i linje med rådets slutsatser av den 15 februari och den 7 mars 2011 och med hänvisning till kommissionens årliga tillväxtöversikt). Europeiska rådet underströk behovet av att prioritera återställandet av sunda offentliga finanser och hållbar finanspolitik, minskad arbetslöshet genom arbetsmarknadsreformer och nya insatser för att öka tillväxten. Medlemsstaterna uppmanades att omvandla dessa prioriteringar till konkreta åtgärder som ska ingå i deras stabilitets- eller konvergensprogram och nationella reformprogram.
- (6) Den 25 mars 2011 uppmanade Europeiska rådet också de medlemsstater som deltar i europluspakten att i tid lägga fram sina åtaganden så att de kan tas med i medlemsstaternas stabilitets- eller konvergensprogram och nationella reformprogram.
- (7) Den 2 maj 2011 lade Rumänien fram 2011 års uppdatering av konvergensprogrammet, omfattande perioden 2011–2014, och sitt nationella reformprogram för 2011. Dessa program har granskats samtidigt.

⁽¹⁾ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 150, 13.6.2009, s. 8.

⁽³⁾ EUT L 83, 30.3.2010, s. 19.

⁽⁴⁾ EUT L 132, 19.5.2011, s. 15.

⁽⁵⁾ Upprätthålls för 2011 genom rådets beslut 2011/308/EU av den 19 maj 2011 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (EUT L 138, 26.5.2011, s. 56).

- (8) Mellan 2002 och 2008 präglades Rumäniens ekonomi av stark tillväxt med real BNP-tillväxt på 6,3 % över den potentiella tillväxten. Den ekonomiska tillväxten har huvudsakligen drivits på av inhemsk efterfrågan, då kredit- och löneutvecklingen främjade privat konsumtion och investeringar. Uppgången förstärktes också av det privata utländska kapitalinflödet, vilket ledde till överhettning och obalans gentemot utlandet och i de offentliga finanserna. Underskottet i bytesbalansen var som högst 13,4 % av BNP 2007 och sjönk därefter endast marginellt till 11,6 % av BNP 2008. I enlighet med kommissionens senaste utvärdering av den långsiktiga hållbarheten, verkar risken med avseende på långsiktig hållbarhet vara hög. Denna utvärdering tar emellertid ännu inte hänsyn till de åtgärder som vidtog under 2010 enligt den omfattande pensionsreformen, vilka på ett betydande sätt har förbättrat Rumäniens pensionssystemets långsiktiga hållbarhet. Den stora utlandsupplåningen har drivits på av en konjunkturförstärkande finanspolitik, med ökning av det nominella saldot från 1,2 % av BNP 2005 till 5,7 % av BNP 2008 till följd av återkommande budgetöverskridanden, särskilt vad gäller löpande utgifter. Den finansiella krisen och den globala ekonomiska nedgången gjorde investeringarna mindre riskbenägna och detta har lett till en betydande kreditåstramning för Rumäniens del. Andelen personer på arbetsmarknaden har inte ökat trots gynnsamma ekonomiska villkor och andelen yrkesverksamma förändrades väldigt lite under högkonjunkturen. Sysselsättningsgraden sjönk 2010 till 63,3 % och andelen arbetslösa steg från 5,8 % 2008 till 7,3 % 2010 till följd av den ekonomiska nedgången. Arbetslösheten är särskilt hög bland romerna. Mot bakgrund av detta och på grund av akuta finansieringsbehov begärde Rumänien i maj 2009 finansiellt stöd från EU och det internationella samfundet.
- (9) Efter det att Rumänien genomfört EU:s och IMF:s korrigeringsprogram framgångsrikt har man, i syfte att konsolidera den positiva utvecklingen, förhandlat om ett förebyggande EU-IMF-program för 2011–2013 med de rumänska myndigheterna. Det nya programmet innebär fortsatt finanspolitisk konsolidering, ekonomistyrningsreformer samt att den finansiella stabilitet som skapades genom programmet för 2009–2011 kan bevaras. Dessutom läggs stor vikt vid de strukturreformer på produkt- och arbetsmarknaderna (på produktmarknaderna särskilt inom energi- och transportsektorerna) som krävs för att frigöra Rumäniens tillväxtpotential, skapa arbetstillfällen och öka utnyttjandet av EU-medel. Rumänien är på rätt väg mot att kunna uppnå målet på ett underskott av likvida medel på 4,4 % av BNP 2011 (mindre än 5 % av BNP enligt ESA). Detta är också en lämplig utgångspunkt för att man ska kunna uppnå målet på ett underskott av medel på mindre än 3 % av BNP till 2012, även om det enligt kommissionens vårprognos 2011 kommer att krävas ytterligare åtgärder. Myndigheterna har också vidtagit åtgärder för att se till att de strukturreformmål som anges i det nya programmet kan uppnås och för att bevara den finansiella stabiliteten.
- (10) Med utgångspunkt från en bedömning av det uppdaterade konvergensprogrammet enligt förordning (EG) nr 1466/97 anser rådet att de makroekonomiska antaganden som ligger till grund för programmets beräkningar av de offentliga finanserna är realistiska. Syftet med konvergensprogrammet är att korrigera det alltför stora underskottet senast 2012, dvs. senast vid utgången av den tidsfrist som anges i rådets rekommendation av den 16 februari 2010. Programmet är inriktat på att minska det totala underskottet till 2,6 % av BNP under 2013 och till 2,1 % av BNP 2014. Den planerade konsolideringen är huvudsakligen utgiftsbaserad. Enligt det strukturella saldo som räknats om av kommissionen kommer det medelfristiga målet inte att kunna uppnås under programperioden. Det förefaller som att konsolideringsstrategin inte är i balans då strukturförbättringarna huvudsakligen ligger under 2011 och 2012. Inga åtgärder för förbättring av det strukturella saldot planeras till 2013 och 2014. Den planerade underskottsminskande strategin är lämplig vad gäller 2011 och 2012 men inte vad gäller 2013 och 2014. De största riskerna vad gäller uppnåendet av budgetmålen är risker som är kopplade till genomförandet, utestående skulder för statligt ägda företag, vilka utgör en allvarlig ansvarsförbindelse för budgeten, samt de reservationer som gjorts av kommissionen (Eurostat) angående Rumäniens anmälan av ett alltför stort underskott⁽¹⁾. Mot bakgrund av det sistnämnda, har Rumänien åtagit sig att prioritera en förbättring av insamlingen av regeringens finansiella statistik i ESA 95 inom det nationella statistikinstitutet.
- (11) I det nationella reformprogrammet och i konvergensprogrammet, vilka lades fram den 2 maj 2011, gör Rumänien ett antal åtaganden inom ramen för europluspakten. De flesta åtagandena har redan fullgjorts eller kommer att fullgöras inom ramen för programmet för det medelfristiga ekonomiska stödet och åtagandena är tillräckliga för att de problem som identifierats inom ramen för pakten ska kunna lösas.
- (12) Kommissionen har granskat konvergensprogrammet och det nationella reformprogrammet, inklusive åtagandena inom ramen för europluspakten. Kommissionen har beaktat inte bara programmets relevans för en hållbar finanspolitik och socioekonomisk politik i Rumänien, utan även i vilken utsträckning som EU:s regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i EU genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på EU-nivå.

⁽¹⁾ Eurostats reservationer angående kvaliteten på Rumäniens statistiska uppgifter inom ramen för EDP-förfarandet berodde på

- (i) osäkerhet rörande hur vissa offentliga bolag skulle komma att påverka det offentliga underskottet,
- (ii) problem med hur ESA95-kategorin obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter rapporteras,
- (iii) problem rörande vissa finansiella transaktioner art och verkan, samt
- (iv) problem rörande konsolidering av flödena inom de offentliga finanserna.

- (13) Mot bakgrund av denna bedömning, och med beaktande av rådets rekommendation av den 16 februari 2010 enligt artikel 126.7 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har rådet granskat Rumäniens uppdaterade konvergensprogram för 2011 och rådets ståndpunkt ⁽¹⁾ återspeglas i rekommendationen nedan. Rådet har, med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 25 mars 2011, granskat Rumäniens nationella reformprogram.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Rumänien att vidta följande åtgärder:

Genomföra de åtgärder som fastställs i beslut 2009/459/EG, ändrat genom beslut 2010/183/EU, samt de åtgärder som föreskrivs i beslut 2011/288/EU och som specificeras ytterligare i samförståndsavtalet av den 23 juni 2009 och dess efterföljande tillägg samt i samförståndsavtalet av den 29 juni 2011 och dess efterföljande tillägg.

Utfärdad i Bryssel den 12 juli 2011.

På rådets vägnar
J. VINCENT-ROSTOWSKI
Ordförande

⁽¹⁾ I enlighet med artikel 9.3 i förordning (EG) nr 1466/97.